

Výroční zpráva za rok 2011

Společnost sociálních pracovníků ČR (dále jen „Společnost“) uskutečnila v roce 2011 řadu aktivit, se kterými se může členská základna a odborná veřejnost seznámit v této výroční zprávě.

Pro kontakt se Společností byly vytvořeny **nové webové stránky www.socialnipracovnici.cz**, na kterých je možné získat informace o činnosti Společnosti, o uskutečněných nebo plánovaných odborných konferencích, seminářích a pracovních dnech. Na stránkách je také možnost získat informace o snaze členů výboru Společnosti účastnit se jednání se státními orgány a odbornými institucemi za účelem rozvoje sociální práce a podpory sociálních pracovníků a o vzdělávání sociálních pracovníků.

Aktivity Společnosti

V roce 2011 se členové Společnosti snažili ovlivnit v **přípomínkovém řízení legislativní změny pro připravovanou sociální reformu**. Výbor Společnosti nabízel aktivní účast na jednáních s MPSV a také připravil **teze uvažovaného profesního zákona**, které v písemné podobě předal řediteli odboru sociálních služeb Mgr. P. Hanušovi. Za účelem **přípravy profesního zákona** se členové výboru Společnosti účastnili i odborné konference, pořádané Fakultou sociální práce UK v Praze, na které PhDr. P. Pěnkava reprezentoval Společnost odborným vystoupením. K témuž tématu a za účelem odborné diskuse se zástupci Společnosti účastnili semináře, pořádaného na téže fakultě, kde hlavním tématem bylo legislativní zakotvení profesní komory sociálních pracovníků. Ve stínu probíhající sociální reformy další odborná setkání nad přípravou profesního zákona zatím nepokračují.

Spolupráce SSP ČR s Radou pro rozvoj sociální práce (dále RAROSP)

V uplynulém roce zástupci Společnosti spolupracovali s RAROSP na přípravách věcného záměru profesního zákona. Za tímto účelem proběhlo několik oficiálních setkání a jedna přednáška na Katedře sociální práce, FF UK v Jinočnicích. Přednášející prof. JUDr. Igor Tomeš, CSc. seznámil účastníky přednášky s návrhy podob zvažovaného profesního zákona.

Na pravidelných zasedáních RAROSP se řešili různé možnosti spolupráce odborníků a MPSV. Za tímto účelem koordinátorka RAROSP PaedDr. Marie Vorlová jednala ze zástupci MPSV o ustavení expertní komise pro přípravu věcného záměru zákona. Za SSP ČR byl nominovaný PhDr. Pavel Pěnkava.

V této věci MPSV koncem roku vytvořilo vědeckou radu (dále VR) pro přípravu profesního zákona, ve které se nakonec zástupci RAROSP nebudou přímo angažovat. Do VR ministra práce a sociálních věcí byly za RAROSP jmenovány PhDr. Pavla Kodymová, PhD. a PhDr. Eva Dragomirecká, PhD. z katedry sociální práce UK. Bohužel, nebyl jmenován žádný zástupce z členských organizací, které přímo poskytují sociální služby. Z tohoto důvodu koordinátorka bezprostředně po jmenování VR nabídla předsedovi prof. Libor Musilovi spolupráci s RAROSP. Také zástupci členských organizací RAROSP se shodli v potřebě iniciovat odbornou diskusi napříč všemi oblastmi, ve kterých je sociální práce v ČR vykonávána a výsledky zpracované do podkladů bude vědecké radě nabízet ke spolupráci. Komunikaci mezi VR a RAROSP bude zajišťovat Pavla Kodymová (je zároveň zástupkyní ASVSP v RAROSP). Kromě toho RAROSP osloví VR dopisem s výzvou ke spolupráci a návrhem jak ji realizovat. Cílem je podpořit a zprostředkovat diskusi v široké odborné veřejnosti a spolupráci s VR formálně zakotvit. Mimo to zástupci organizací, které jsou sdružené v RAROSP řešili během roku další témata, která se týkají přímo sociální práce nebo vzdělávání sociálních pracovníků.

Vzdělávání

Společnost v roce 2011 pokračovala v **realizaci 200hodinového „Vzdělávací programu pro sociální pracovníky v rámci doplnění kvalifikace a dalšího vzdělávání v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů“**. Akreditace tohoto programu udělená Ministerstvem práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV,“) byla prodloužena do roku 2015. Vzdělávací program byl zahájen již v listopadu 2010 a probíhal v Praze v Domě světa a v Olomouci v učebně Oblastní unie neslyšících.

V roce 2011 se uskutečnilo jak v Praze, tak i v Olomouci 20 seminářů. Závěrečné zkoušky formou písemných testů proběhly v Olomouci dne 1. prosince 2011 a v Praze dne 8. prosince 2011. Všichni účastníci zkoušku zvládli úspěšně. **V Praze obdrželo osvědčení 17 účastníků, v Olomouci 19 účastníků.**

Absolventi na závěr vzdělávacího programu hodnotili úroveň a kvalitu vzdělávání formou dotazníků, čímž Společnosti poskytli zpětnou vazbu. Velmi pozitivně hodnotili výběr lektorů, jejich odbornou zdatnost a praktické zkušenosti, za velmi přínosné považovali spektrum oblastí, kterým se akreditovaný program věnoval. Velkým přínosem pro účastníky byl i dostatečný prostor pro zodpovězení otázek a pro diskusi. Kladně bylo hodnoceno i celkové organizační zajištění, které účastníci vnímali jako velmi příjemné a profesionální.

Rozšíření počtu akreditovaných vzdělávacích programů

V roce 2011 předložila Společnost k akreditaci na MPSV další vzdělávací programy. Akreditace jim byla udělena do roku 2015. Jsou to:

Zákon o sociálních službách – příspěvek na péči
Zákon o sociálních službách – standardy kvality
Sociálně-právní ochrana dětí
Domácí násilí na partnerech a dětech
Syndrom týraného a zneužívaného dítěte
Diskriminace, týrání, zanedbávání a zneužívání seniorů
Komunikace s klientem a speciální přístupy
Základní orientace v psychiatrických diagnózách
Mediace a její místo v sociální práci

Tyto akreditované vzdělávací programy byly již realizovány v roce 2011, **v Praze (celkem 84 účastníků) a v Olomouci (celkem 73).**

Pracovní dny

V roce 2011 uspořádala SSP ČR **dva pracovní dny**. Oba reagovaly na aktuální situaci v oboru, především na sociální reformu.

15. března 2011 se konal v konferenčním sále společnosti OKsystém v Praze pracovní den na téma **“Aktuální otázky příspěvku na péči”**. Ředitel odboru sociálních služeb a sociální práce MPSV Mgr. Petr Hanuš, Ing. Vratislav Vojnar, zkušený pracovník odboru sociálních služeb a MUDr. Alena Váňová, zástupce odboru posudkové služby MPSV, představili v té době teprve připravovanou sociální reformu, především ve vztahu k agendě příspěvku na péči a v oblasti sociálních služeb. Na pracovním dni bylo **přítomno 119 účastníků**.

2. prosince 2011 se uskutečnil v konferenčním sále společnosti OKsystém pracovní den na téma **“Opatrovnictví dospělých osob v právu a praxi”**. Téma bylo zvoleno s ohledem na jednu z významných činností zachovaných na obcích i po sociální reformě. O praktické zkušenosti s výkonem funkce veřejného opatrovníka se s přítomnými podělila Irena Podivínská, DiS., veřejná opatrovnice Odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Mělník. Poskytla metodické postupy a vzory dokumentů, které využívá ke své práci, zaměřila se i na novinky v opatrovnictví dospělých osob, které vstoupí v účinnost s novým občanským zákoníkem. Pracovního dne se **zúčastnilo 39 osob**. Všem účastníkům byly zaslány obsáhlé materiály.

Pracovní den byl velice kladně hodnocen. Z dotazníků vyzněl **požadavek uskutečnit ještě jeden pracovní den na obdobné téma**, protože řada aktuálních otázek, vzhledem k vymezenému času, nemohla být zodpovězena, což bylo výborem SSP ČR přislíbeno.

Vzdělávání sociálních kurátorů

V roce 2010 se neuskutečnila pravidelná celostátní odborná konference sociálních kurátorů (10. ročník byl naplánovaný na květen 2011). Důvodem bylo probíhající vzdělávání sociálních kurátorů České republiky. Společnost prostřednictvím sekce sociálních kurátorů partnersky spolupracovala s Ostravskou univerzitou – Fakultou sociálních studií na **profesním akreditovaném vzdělávání sociálních kurátorů**, které bylo hrazeno z ESF – operační program Lidské zdroje a zaměstnanost.

Vzdělávání probíhalo po dobu 2 let (**v období 2009 – 2011**). Sociální kurátoři se mohli prostřednictvím dotazníků dopředu vyjádřit k obsahu jednotlivých modulů, kterých bylo celkem 22.

Výstupem ze vzdělávání byla **Metodická příručka** pro sociální kurátory a metodiky sociální prevence.

Bližší informace o vzdělávání, Metodickou příručku a Sborník studijních textů z jednotlivých modulů lze stáhnout na webových stránkách: http://projekty.osu.cz/sockur/10_publicace.html).

Konference sociálních kurátorů

X. celostátní odborná konference sociálních kurátorů se konala ve dnech 5. a 6. května 2011 na Přední Labské s tematickým obsahem „Osoby ohrožené sociálním vyloučením – na okraji nebo již za okrajem zájmu společnosti.“ Konference se uskutečnila v době probíhajících legislativních změn dávkového systému a připravované transformace sociálních služeb. Z tohoto důvodu se zájem účastníků nejvíce soustředil na otázky převodu dávkových systémů a otázky ohledně situace, která nastane v roce 2012, kdy by se dávky měly začít vyplácet na úřadech práce.

K projednávání tohoto a dalších témat navrhovaných změn přijali pozvání na jeden den z konferenčního programu zástupci MPSV z odboru rodinné politiky a dávkových systémů a oddělení koncepce sociálních služeb. Podvečerní program byl věnovaný problematice lidských práv a situacím ve vybraných případech osob, kterým hrozí sociální vyloučení, který zprostředkovaly zástupkyně Kanceláře veřejného ochránce práv. Poslední den konferenčního jednání se účastníci věnovali otázkám týkajících se podmínek, v jakých se pohybují klienti sociálních kurátorů, kteří jsou ohroženi sociální exkluzí, nebo kteří již fakticky sociálně vyloučení jsou. Závěr konference patřil volbě členů do výboru sekce sociálních kurátorů.

Sekce kurátorů pro mládež

V roce 2010 vznikla ve spolupráci s výborem Společnosti a její sekcí sociálních kurátorů Sekce kurátorů pro mládež. Společně se Sekcí sociálních kurátorů se tak začínají profilovat konkrétní agendy sociálních pracovníků.

Cíleně se snaží prohlubovat profesní odbornost a zároveň přispívat k dynamice celé Společnosti sociálních pracovníků České Republiky.

Členská základna

V souvislosti s přípravou podkladů k profesnímu zákonu uskutečnil výbor Společnosti mezi svými členy dotazníkovou akci.

Na otázku, zda zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů řeší dostatečně postavení sociálního pracovníka zodpověděla většina z odevzdaných dotazníků, že neřeší nebo jen částečně.

Většina z odevzdaných dotazníků vyjádřila přijetí profesního zákona za důležité pro práci sociálního pracovníka.

Většina vyjádřila souhlas s tím, že by se Společnost měla zabývat záměrem ustavení profesní komory.

V dotazníku měli členové i prostor pro vyjádření svých připomínek a námětů pro práci Společnosti.

Byla provedena kontrola databáze členů a byly upraveny kontaktní adresy.

Zpracovala: JUDr. Věra Novotná